

Motion till riksdagen 2023/24:914

av **Rebecka Le Moine m.fl. (MP)**

Förbättrade villkor för nötkreatur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett investeringsstöd som påskyndar omställningen till lösdrift även på mindre mjölkgårdar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja att även kalvar av mjölkkras ska få dia kon i minst två månader efter födseln och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera till ökad betesdrift, utöver lagkravet, och därför införa en djurvälferdsersättning för bete och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fasa ut den typ av djurhållning där ungtjurar hålls i boxar med spaltgolv och mycket lite strö och ersätta detta med lösdriftssystem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Fasa ut uppbundna system

I Sverige finns det cirka 1,5 miljoner nötkreatur, varav drygt 300 000 är mjölkkor och drygt 200 000 är kor för uppfödning av kalvar. Resterande djur är främst ungdjur (kvingor, stutar och tjurar) och kalvar. Inom mjölkproduktionen förekommer det fortfarande att djur hålls uppbundna under stallperioden, som i vissa delar av landet kan vara upp till 10 månader. Fler och fler ladugårdar inreds för lösdrift, vilket är ett krav vid nyproduktion, men trots detta står fortfarande cirka 20–30 procent av korna uppbundna vintertid. Detta begränsar inte bara rörelsefriheten utan även de sociala kontakterna – något som är mycket viktigt för sociala djur som kor. Uppbundna system dominerar i skogs- och mellanbygderna och det handlar främst om gårdar med färre än 50 kor. Dessa mindre gårdar är ofta viktiga för såväl hävden av naturbetesmarker som för att bibehålla företagande på landsbygden, och för att underlätta för dessa gårdar att ställa om till lösdrift vill vi se ett särskilt investeringsstöd för det.

Kor och kalvar ska få dia

Kalvar blir friskare om de får dia som små och ingen kan förneka att födsel, digivning och kontakter mellan kor och kalvar är naturliga beteenden, som både kor och kalvar enligt djurskyddslagen borde ha rätt till. I dag får de allra flesta nyfödda kalvar av mjölkras sin mjölk i en flaska eller hink, och kalven tas bort från kon direkt efter födseln. I Skottland har det införts en djurvälståndersättning för att möjliggöra att kalven hålls med sin moder under en längre tid, och det pågår just nu forskningsförsök i Sverige där kor och kalvar hålls tillsammans i fyra månader. Vi anser att åtgärder som främjar att mjölkkor och kalvar kan hållas tillsammans ska införas.

Rätt till utevistelse

I Sverige har alla kor (med undantag för tjurar och kalvar under 6 månader) rätt till utevistelse under sommartid och mjölkkor har rätt till bete. Fortfarande finns det många tjurar som hålls i boxar med spaltgolv med minimal strögiva. Vi anser att det är en djurhållning som bör fasas ut och att alla nötkreatur över 6 månaders ålder ska ha rätt till utevistelse och bete under betesperioden. Det är redan idag det som gäller i ekologisk produktion enligt Kravs regelverk. En utveckling mot en större andel stutuppfoeding än tjurkalvsuppfoeding skulle underlätta detta. Andelen ekologiska kor som hålls för uppfoeding av kalvar är cirka 35 %, och andelen ekologiska mjölkkor är cirka 18 %. Kor som hålls enligt Kravs regelverk har bland annat en längre utevistelseperiod än vad den svenska djurskyddslagen kräver.

Rebecka Le Moine (MP)

Daniel Helldén (MP)

Amanda Lind (MP)